

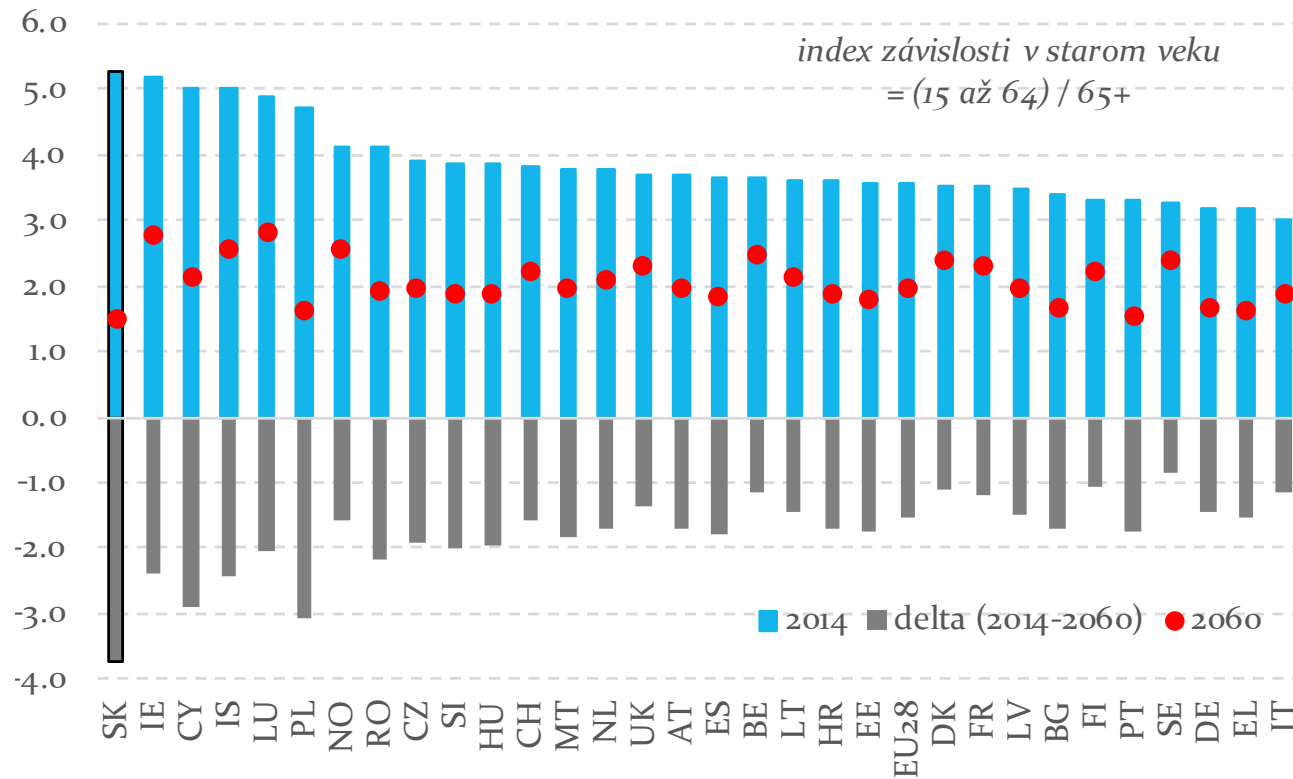

**Správa o dlhodobej
udržateľnosti
verejných financií**

www.rozpoctovarada.sk

Prečo?

Graf 5: Index závislosti v starom veku

Zdroj: RRZ

Hlavné závery

- Rok 2015 nepriniesol významné zmeny do hodnotenia dlhodobej udržateľnosti (v porovnaní s rokom 2014)
- Strednodobý scenár ukazuje možnosť významnej konsolidácie aj bez reálneho znižovania výdavkov (dobré časy)
- Nevyužitie tohto priestoru môže indikátor dlhodobej udržateľnosti zhoršiť o 1% z HDP
- Naopak, dodržanie scenára predstaveného v programe stability by významne priblížilo verejné financie k dlhodobej udržateľnosti
- Dlhodobé scenáre prinášajú najväčšie riziká v zdravotníctve

Čo je udržateľnosť?

Rok 2015 s vyšším deficitom a nižším dlhom

Tab 1: Štrukturálne primárne saldo v roku 2015

	2015 % HDP	2015 mil. eur	2014 %HDP	2015-2014 %HDP
A. Čisté pôžičky poskytnuté / prijaté	-3,0	-2 318	-2,7	-0,3
(-) Cyklická zložka	0,0	-24	-0,2	0,2
(-) Jednorazové efekty	-0,3	-247	0,1	-0,4
(-) Vplyv platených úrokov	-1,8	-1 393	-1,9	0,1
B. Štrukturálne primárne saldo verejnej správy	-0,8	-654	-0,6	-0,2
(+) Výsledok hospodárenia štátnych podnikov	0,8	614	0,8	0,0
(+) Výsledok hospodárenia NBS	0,0	5	0,1	-0,1
(-) Dividendy prijaté do rozpočtu verejnej správy	0,4	325	0,4	0,0
C. Štrukturálne primárne saldo (vrátane št. podnikov a NBS)	-0,5	-360	-0,1	-0,4

Poznámka: pri nápočte je potrebné vziať do úvahy vplyv zaokrúhľovania.

Zdroj: RRZ, MF SR

Strednodobý scenár

www.rozpoctovarada.sk

Tab 3: Strednodobá časť základného scenára (% HDP)

	2015 skutočnosť	2015 úpravy	2015 upravené	2016 scenár	2017 scenár	2018 scenár	2019 scenár
PRÍJMY	42,6	0,0	42,6	40,2	39,6	38,8	38,3
Daňové príjmy	18,1	0,0	18,1	17,9	17,5	17,3	17,1
Sociálne a zdrav. odvody	14,0	0,0	14,0	14,0	13,8	13,7	13,5
Nedaňové príjmy	5,1	0,0	5,1	5,0	4,8	4,6	4,5
- z toho príjmy z majetku	0,9	0,0	0,9	0,9	0,8	0,7	0,7
Granty a transfery	5,4	0,0	5,4	3,4	3,4	3,2	3,1
- z toho EÚ fondy	3,6	0,0	3,6	1,7	1,8	1,7	1,8
VÝDAVKY	45,6	-0,2	45,4	42,5	41,7	40,8	40,2
Hrubé mzdy	9,0	0,0	9,0	8,8	8,8	8,6	8,5
Tovary a služby	5,9	0,0	5,8	5,5	5,4	5,2	5,0
Dotácie a transfery	0,6	0,0	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Dávky a dôchodky	13,8	0,0	13,8	13,6	13,2	13,0	12,8
Výdavky zdravotníctva	5,1	0,0	5,1	5,2	5,1	5,1	5,1
Úrokové platby	1,8	0,0	1,8	1,6	1,4	1,3	1,3
Investície	6,2	0,0	6,2	4,4	4,5	4,4	4,4
Ostatné výdavky (najmä transfery)	3,2	-0,2	3,0	2,8	2,7	2,6	2,6
SALDO VS	-3,0	0,2	-2,7	-2,3	-2,1	-2,0	-1,9
DLH	52,9	0,0	52,9	53,6	53,1	52,0	50,5

Výdavky citlivé na starnutie

Tab 4: Príjmy a výdavky citlivé na starnutie populácie (v % HDP)

	2015*	Strednodobá časť				Dlhodobé projekcie					2065-2015
		2016	2017	2018	2019	2020	2030	2040	2050	2065	
Sociálne a zdravotné odvody	14,0	14,0	13,8	13,7	13,5	13,5	13,5	13,7	13,9	14,0	0,0
- odvody vrátane 2. piliera	14,3	14,3	14,1	14,0	13,9	13,9	13,9	13,9	14,0	14,0	-0,3
- 2.pilier - výpadok	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,7	-0,5	-0,3	-0,2	0,3
- odvody ozbrojených zložiek	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0
Výdavky	18,7	18,4	18,3	18,3	18,2	18,2	18,1	18,1	18,9	20,9	2,2
- Dôchodkové dávky	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,2	7,7	7,7	8,1	9,7	1,5
- Výsluhové dôchodky	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,0
- Zdravotná starostlivosť	5,3	5,3	5,3	5,4	5,4	5,5	5,9	6,2	6,4	6,5	1,3
- Dlhodobá starostlivosť	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	0,3
- Školstvo	4,3	4,1	4,0	3,9	3,8	3,8	3,7	3,4	3,5	3,6	-0,7
- Dávky v nezamestnanosti	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,2

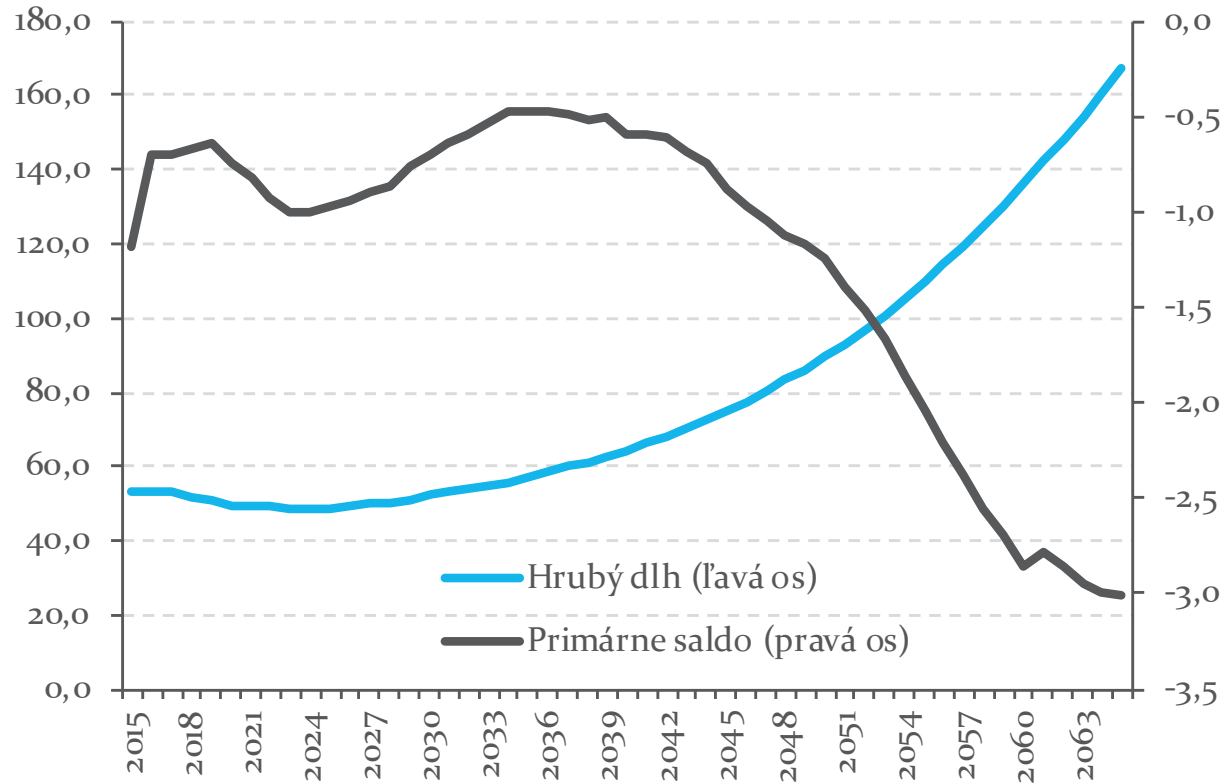
* bez jednorazových vplyvov

Zdroj: RRZ

Základný scenár

www.rozpoctovarada.sk

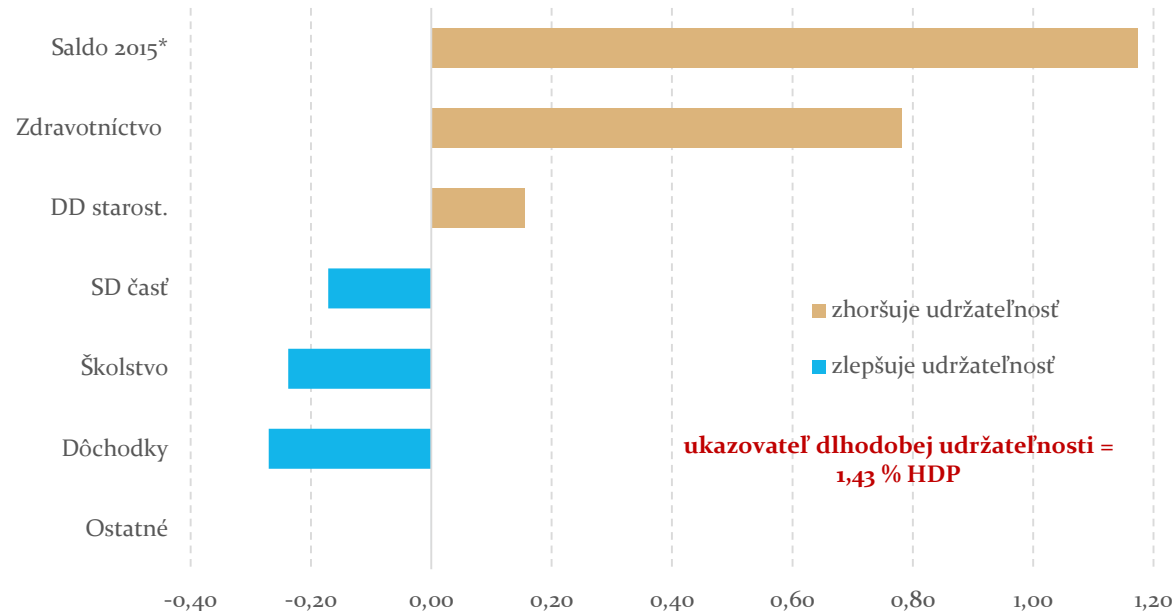
Graf 13: Vývoj dlhu a primárneho salda v základnom scenári (% HDP)

Zdroj: RRZ

Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti (GAP)

Graf 15: Ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti v roku 2015 (% HDP)

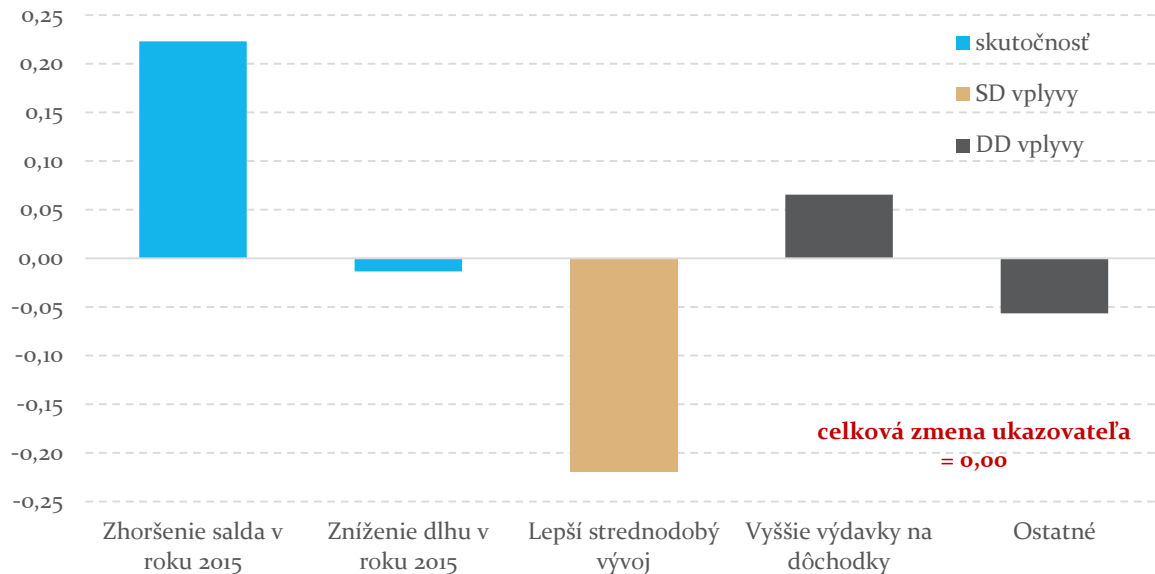

Zdroj: RRZ

Pozn.: * ide o vplyv počiatočnej rozpočtovej pozície, t.j. štrukturálneho primárneho salda v roku 2015
SD časť - strednodobá časť, DD starost. - výdavky na dlhodobú starostlivosť

Medziročná zmena GAPu

Graf 16: Príspevky k zmene ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti medzi rokmi 2014 a 2015 (% HDP)

SD – strednodobá projekcia
DD – Dlhodobá projekcia

Zdroj: RRZ

Citlivostná analýza

www.rozpoctovarada.sk

Tab 7: Prehľad alternatívnych scenárov

Scenár	GAP	zmena oproti základnému scenáru
Ciele Programu stability 2016-2019	-0,47	-1,90
Základný scenár pri makroekonomickej prognóze bez zmeny politík	1,02	-0,41
Vyššia úhrnná plodnosť (2,1 v roku 2060)	1,21	-0,22
Nižšia úroková sadzba o 50 b. b.	1,29	-0,14
Vyššia dĺžka života (+ 2 roky v roku 2060)	1,37	-0,06
Základný scenár 2015	1,43	-
Spomalenie zahraničného dopytu v roku 2020	1,49	0,06
Scenár s rezervou 10 % HDP	1,56	0,13
Posun konsolidácie o 5 rokov	1,59	0,16
Horizont dlhší o 10 rokov	1,68	0,25
Nižšia produktivita práce (-0,3 p.b. v roku 2060)	2,00	0,57
Rizikový vývoj v zdravotníctve	2,22	0,79
Nevyužitie priaznivého vývoja na konsolidáciu	2,35	0,92

Čisté bohatstvo

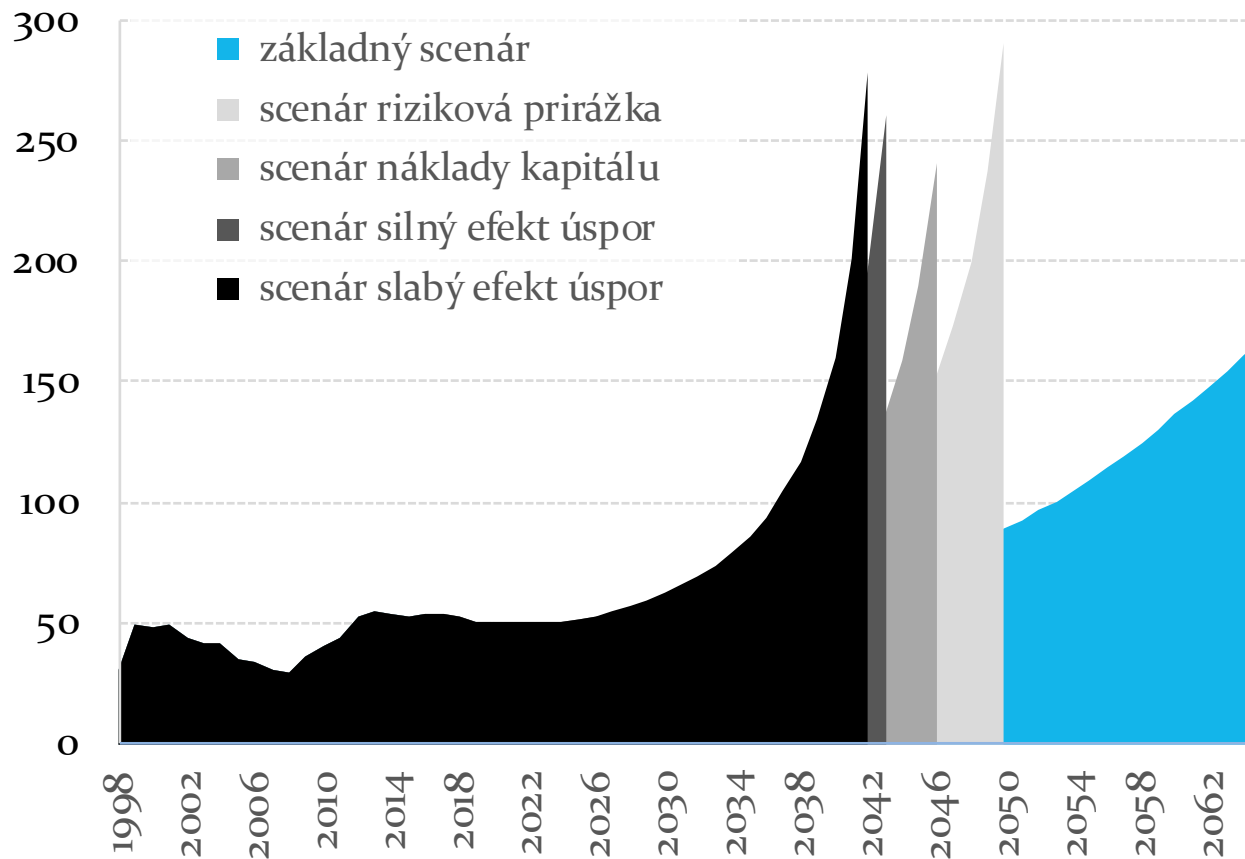
Tab 8: Čisté bohatstvo verejného sektora Slovenskej republiky za roky 2013 a 2014 (% HDP)

	2013	2014	medziročná zmena	metodické zmeny	z toho: zmena úrovne	vplyv HDP
1. Vlastné imanie verejného sektora	3,0	-22,7	-25,7	-25,3	-0,3	-0,1
- vlastné imanie súhrnného celku verejnej správy	0,9	-18,6	-19,5	-25,3	5,9	0,0
- vlastné imanie podnikov FNM	7,0	0,4	-6,6	-	-6,5	-0,2
- vlastné imanie Národnej banky Slovenska	-5,0	-4,5	0,4	-	0,3	0,1
2. Implicitné záväzky	-216,6	-147,5	69,1	-	64,1	4,9
3. Podmienené záväzky	-16,3	-17,7	-1,4	-2,3	0,5	0,4
4. Iné aktíva (aktívne súdne spory)	0,9	1,1	0,2	0,3	0,0	0,0
Čisté bohatstvo (1+2+3+4)	-229,0	-186,8	42,2	-27,3	64,3	5,2
<i>p.m. čisté bohatstvo (mil. eur)</i>	<i>-169 111</i>	<i>-141 155</i>	<i>27 957</i>	<i>-20 631</i>	<i>48 587</i>	<i>-</i>

Zdroj: MF SR, RRZ

Ekonomický rast

Graf 20: Vývoj dlhu v základných spätných väzbách na ekonomický rast (% HDP)

Medzigeneračná solidarita

Tab 11: Generačné účty súčasnej a budúcich generácií vrátane indikátora udržateľnosti

Pre rok	2014	2015	2015	2015
Predpoklad reálnej diskontnej miery	4%	4%	3%	5%
Scenár - skutočné saldo*				
GA^{súč} – priemerný človek súčasnej generácie (eur)	-41 348	-46 378	-51 111	-46 891
1) Fiškálne bremeno zo žijúcej populácie – budúce (% HDP)	105,6%	106,3%	188,1%	62,1%
2) Fiškálne bremeno vo forme čistého dlhu - existujúce (% HDP)	49,4%	47,9%	47,9%	47,9%
1+2) Celkové fiškálne bremeno pre budúce generácie (% HDP)	155,0%	154,2%	236,0%	110,0%
GA^{bud} – priemerný človek budúcich generácií (eur)	60 570	62 494	74 881	56 891
Indikátor udržateľnosti (% HDP)	260%	268%	389%	199%

* saldo bez jednorazových a dočasných opatrení

Zdroj :RRZ

Ďakujeme za pozornosť!

Kancelária Rady pre
rozpočtovú zodpovednosť

Imricha Karvaša 1
Bratislava 1
813 25
Slovakia